

> Retouradres Postbus 43006 3540 AA Utrecht

Staatssecretaris LVVN Minister VWS

.

directie Strategie
afdeling Beleid, planvorming
en instrumentontwikkeling

Catharijnesingel 59
3511 GG Utrecht
Postbus 43006
3540 AA Utrecht
www.nvwa.nl

Contactpersoon

T 088 223 22 33
F 088 223 33 34
a.j.timmerman@nvwa.nl

Onze referentie

Datum 27 augustus 2026

Betreft Managementreactie signaaladvies over TFA in het milieu en in levensmiddelen

Geachte,

Op 22 juli 2026 heeft de European Food Safety Authority (EFSA) een rapport openbaar gemaakt over de gezondheidkundige grenswaarde van trifluorazijnzuur (TFA). Op basis van nieuwe toxicologische informatie concludeert EFSA dat de stof toxischer is dan eerder beoordeeld. EFSA heeft daarom de eerder door hen afgeleide gezondheidkundige waarde voor langdurige blootstelling met een factor 3,5 verlaagd. Ook is er nu een gezondheidkundige grenswaarde voor kortdurende blootstelling (24 uur; ARfD) afgeleid. Aan BuRO heb ik om een duiding gevraagd op het rapport van EFSA. Daarop heb ik van de Directeur BuRO het signaaladvies over TFA in het milieu en in levensmiddelen ontvangen. Dit advies neem ik ter harte.

Trifluorazijnzuur (TFA)

TFA is een stof die in het milieu ontstaat door afbraak van PFAS (per- en polygefluorideerde alkylstoffen). Hieronder vallen ook een aantal gewasbeschermingsmiddelen die een specifieke chemische stofgroep bevatten waarmee zij vallen onder de PFAS definitie (hierna genoemd: 'PFAS-gewasbeschermingsmiddelen').

TFA is een zeer persistente en mobiele stof die niet of moeilijk te verwijderen is. Daardoor hoopt TFA zich op in het milieu (accumulatie).

Drinkwater

TFA is de laatste jaren in steeds hogere concentraties aangetoond in Nederlands grondwater, en ook regelmatig boven de door het RIVM afgeleide indicatieve drinkwaterrichtwaarde. Omdat TFA zich in toenemende mate ophoopt in het milieu is de kans groot dat, zonder gerichte actie, TFA ook terecht komt in drinkwater gemaakt van dieper grondwater en in (voedsel)gewassen.

Bronaangepak

Het signaaladvies van BuRO sluit aan op het rapport 'Risico's van TFA voor onze drinkwaterkwaliteit' dat de ILT op 11 september 2026 uitbracht. De ILT komt tot de conclusie dat het risico van een toenemende blootstelling aan TFA in ons leefmilieu onvoldoende wordt beheerst. Vanuit het oogpunt van drinkwaterbescherming, gezondheid en de aanpak van lozingen van PFAS ligt,

volgens het rapport van de ILT, snelle uitfasering van PFAS-gewasbeschermingsmiddelen voor hand. Vanuit het oogpunt van de bescherming van de publieke belangen Natuur en Milieu en Voedselveiligheid onderschrijf ik deze aanbeveling van de ILT.

Zowel het signaaladvies van BuRO als het rapport van de ILT beoordelen het risico van het gebruik en verspreiding van TFA, om de publieke belangen Voedselveiligheid en Natuur en Milieu beter te kunnen borgen. Nederland heeft op basis van artikel 57 van de REACH-verordening¹ de zorgplicht om te voorkómen dat er persistente, bio-accumulerende en toxische stoffen (PBT stoffen) in het milieu terechtkomen, of de concentraties in het milieu zo laag mogelijk te houden.

BuRO advies

In het signaaladvies van BuRO wordt berekend dat er nu nog geen acuut gevaar is voor de mens, ook nadat EFSA recentelijk de gezondheidkundige grenswaarde voor langdurige blootstelling voor TFA heeft verlaagd. Ook zijn er (nog) geen acute risico's. Echter er is wel verder onderzoek nodig om de risico's van accumulatie nader te duiden. Daarnaast wordt de vraag gesteld in welke mate TFA voorkomt in (voedsel)gewassen en levensmiddelen. Het advies van BuRO aan de IG NVWA is daarom dat de NVWA bijvoorbeeld middels monitoring van levensmiddelen (zowel uit Nederland als van geïmporteerde producten) de gehalten aan TFA in (voedsel)gewassen en levensmiddelen in de gaten houdt. Ook wordt geadviseerd om meer inzicht te verkrijgen in het daadwerkelijk gebruik van gewasbeschermingsmiddelen met een PFAS-groep op (voedsel)gewassen.

Monitoring

Het advies van BuRO aan mij om de gehalten aan TFA in levensmiddelen te monitoren neem ik over. Om de voedselveiligheid te borgen vindt er door de NVWA al monitoring plaats op een aantal PFAS verbindingen. Ook worden in het kader van het Nationaal Plan Residuen gewasbeschermingsmiddelen jaarlijks monsters genomen van dierlijke en plantaardige levensmiddelen om deze te controleren op de aanwezigheid van residuen van gewasbeschermingsmiddelen, om deze te toetsen aan de wettelijke residu limiet. Daarnaast wordt ook onderzoek gedaan naar nieuwe of opkomende risico's, waaronder residuen van gewasbeschermingsmiddelen.

Om de gehalten aan TFA in levensmiddelen in de gaten te houden zal de NVWA de reguliere monitoring van PFAS in levensmiddelen uitbreiden met deze stof. De methode om TFA te kunnen meten in levensmiddelen is momenteel in ontwikkeling. Na een eerste inventarisatie zal indien mogelijk de monitoring op TFA definitief worden opgenomen in het bestaande monitoringsprogramma.

Gebruik van PFAS-gewasbeschermingsmiddelen.

Uit een analyse van de resultaten van het reguliere monitoringsprogramma van de NVWA van 2010 t/m 2025 is gebleken dat het aantal monsters van

¹ De [REACH-verordening](#) is een Europese wet (nr. 1907/2006) die de productie van en handel in chemische stoffen regelt. REACH staat voor Registratie, Evaluatie, Autorisatie en Restrictie van Chemische stoffen. Het doel is om mens en milieu beter te beschermen tegen gevaarlijke stoffen.

levensmiddelen waarin een of meerdere residuen van PFAS-gewasbeschermingsmiddelen zijn gevonden gestaag is toegenomen. Ook de afzet van PFAS-gewasbeschermingsmiddelen steeg in de periode van 2022-2024 van 250.00 kilogram naar 456.000 kilogram gewasbeschermingsmiddelen (bron: ILT rapport).

Het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen die onder de PFAS definitie vallen dient om te beginnen te worden teruggedrongen en daarna te worden beëindigd. Met de Staatssecretaris van LNV zal ik in gesprek gaan hoe dit mee te nemen in de verdere uitwerking van het hoofdlijnenconvenant gewasbeschermingsmiddelen. Dit convenant is daartoe een goede eerste stap. De NVWA is graag bereid om zich daar samen met LNV ook in de Europese Unie voor in te zetten.

Verantwoordelijkheid van de sector

De NVWA wijst in dit kader ook nadrukkelijk op de eigen verantwoordelijkheid van de landbouwsector. Het is van belang dat de wettelijke regels voor het gebruik van PFAS-gewasbeschermingsmiddelen worden nageleefd, omdat bij onjuist gebruik van PFAS-gewasbeschermingsmiddelen het probleem van TFA in de leefomgeving alleen maar groter wordt. Aan de Staatssecretaris van LNV verzoek ik om de sector daarop aan te spreken.

Tot slot, de ILT constateert terecht dat er momenteel veel partijen betrokken zijn bij toelating en toezicht. De uitnodiging van de ILT om in gesprek te gaan, neem ik graag aan. Als toezichthouders zullen wij gezamenlijk onze verantwoordelijkheid nemen.

Met vriendelijke groet,

Angeline van Dijk
Inspecteur Generaal NVWA